

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

3540
30 xu 2019

629.31.12.2019

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București, România

Telefon: (+40-21) 313 25 31; Fax: (+40-21) 312 54 80

Internet : <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr. 3452 A/2019

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR.10 6 9 6 / 30 DEC 2019

Domnului
Teodor-Viorel MELEȘCANU
Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupului Parlamentar al Partidului Social Democrat referitoare la neconstituționalitatea Legii privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 20 ianuarie 2020 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterele Curții Constituționale vor avea loc la data de 29 ianuarie 2020.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

p. Președinte

Judecător Maria **ENACHE**

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr.

3452A, 2019

Parlamentul României
Camera Deputaților
Cabinet Secretar general

București, 30 decembrie 2019
Nr. 2/10203

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. 10694 30 DEC 2019

11:32

Domnului Valer DORNEANU
Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule Președinte,

Vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Social Democrat referitoare la Legea privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative (**PLx.669/2019**) asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea în ședința din data de 23.12.2019.

Cu aleasă considerație,

SECRETAR GENERAL

Silvia- Claudia MIHALCEA

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTATILOR**

București, 30.12. 2019
Nr. 3b-14 /1003

Doamnei

Silvia Claudia Mihalcea

Secretar General, Secretariatul General al Camerei Deputaților

Doamnă Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și în baza art. 15, alin. (1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în numele semnatarilor, vă înaintăm **Sesizarea** la Curtea Constituțională cu privire la *Proiectul de Lege privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative (Pl-x nr. 669/2019)*, asupra căruia Guvernul și-a angajat răspunderea în ședința de plen din data de 23.12.2019.

Lider Grup Parlamentar PSD

Alfred Robert SIMONIS

Parlamentul României
Camera Deputaților

Domnului judecător

Valer Dorneanu,

Președintele Curții Constituționale a României

Stimate domnule Președinte,

În conformitate cu art. 146 lit. a) din Constituție și în baza art. 15 alin.(1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, un grup de deputați, prezentați în anexă, formulează prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

asupra Legii privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 669/2019), propus spre adoptare prin angajarea răspunderii Guvernului la data de 23 decembrie 2019, în ședință comună a Camerei Deputaților și Senatului, pe care o considerăm neconformă cu prevederile art.1 alin (4), art. 16, art. 41 alin. (1), art. 44 alin.(1), art. 47 alin.(2) art. 53, art. 61 alin.(1) și art.114 din Constituția României, republicată, pentru următoarele motive:

1. La data de 18 decembrie 2019, Guvernul a sesizat Birourile permanente ale celor două Camere ale Parlamentului cu Proiectul de Lege privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 669/2019) în vederea angajării răspunderii în fața Parlamentului. În data de 23 decembrie 2019 Guvernul și-a angajat răspunderea asupra acestui proiect de lege în fața celor două Camere ale Parlamentului.

Obiectul de reglementare al proiectului de lege îl constituie modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene.

În prezent, Proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, se află în procedură legislativă.

Acestă inițiativă legislativă a fost înregistrată la Senat în data de 28 decembrie 2018 sub nr. L11/2019. Senatul, în calitate de primă Cameră sesizată, în ședința din data de 4 martie 2019 a adoptat proiectul și l-a transmis, spre dezbateri și adoptare, Camerei Deputaților în conformitate cu prevederile art. 75 alin.(1) și (3) din Constituția României, republicată.

La data de 5 martie 2019, Proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene a fost înregistrat la Camera Deputaților sub nr. PL-x 93/2019.

Biroul permanent a trimis proiectul de lege pentru raport la: Comisia pentru buget, finanțe și bănci, Comisia pentru muncă și protecție socială și la Comisia pentru tehnologia informației și comunicațiilor. Pentru aviz au fost sesizate: Comisia pentru politică economică, reformă și privatizare, Comisia pentru industrii și servicii, Comisia pentru agricultură, silvicultură, industrie și servicii specifice, Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale,

Comisia pentru administrație publică și amenajarea teritoriului, Comisia pentru sănătate și familie, Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport, Comisia pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă, Comisia juridică, de disciplină și imunități, Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională și Comisia pentru transporturi și infrastructură.

În urma examinării proiectului de lege, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018, a avizului favorabil al Consiliului Legislativ, al punctelor de vedere exprimate de către Consiliul Economic și Social și a expunerii de motive, opt dintre comisiile sesizate au dat aviz favorabil, iar două au dat aviz negativ.

În prezent proiectul de lege se află pe ordinea de zi a Camerei Deputaților, sub rezerva depunerii raportului de către comisiile sesizate în fond.

2. Domeniul de reglementare al Proiectului de Lege privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 669/2019) este identic cu cel al Proiectului de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene (PL-x nr. 93/2019), aflat în procedură legislativă.

Proiectele de lege au impact macro-economic, cu influență directă asupra bugetului consolidat al statului și a deficitului bugetar. Totodată, prin măsurile sociale propuse, actele normative au influență asupra calității vieții pentru beneficiarii sistemului public de pensii din România, precum și a altor categorii de persoane (persoane cu handicap, familii cu copii) prin instituirea de măsuri sociale. De asemenea, acestea cuprind reglementări cu privire la Fondul de Dezvoltare și Investiții, Programul de finanțare a investițiilor pentru modernizarea și dezvoltarea stațiunilor balneare, aprobarea Programului “gROwth – investim în copii, investim în viitor”, acordarea unei alocații pe persoană, suportată de la bugetul de stat, în scopul stimulării îmbunătățirii condițiilor de habitat și de alimentație, în cadrul grădinițelor cu profil sportiv, instituirea unei taxe pe activele instituțiilor financiar bancare precum și numeroase intervenții legislative, **modificări și completări a peste 25 de acte normative**, care reglementează diverse domenii sociale, precum salarizare, investiții, etc.

3. Prin angajarea răspunderii, Guvernul a încălcat prevederile constituționale privind unica autoritate legiuitoare reprezentată de Parlament și deciziile Curții Constituționale.

Autoritatea executivă și-a depășit competențele prin extinderea atribuțiilor Guvernului și substituirea acestuia în competențele de legiferare ale Parlamentului, singura autoritate legiuitoare a țării, astfel cum acestea sunt reglementate de Constituția României, republicată. Conform dispozițiilor art. 61 din Constituția României, republicată, *„Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării”*.

Proiectul de Lege privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 669/2019) vizează modificarea unui număr mare de legi, cu impact social major. Modificarea conținutului unor norme juridice, în sensul adaptării lor la realitățile sociale, este o prerogativă exclusivă a autorității legislative, în lumina dispozițiilor art. 61 alin (1) din Constituție (Decizia nr. 681 din 31 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 662 din 16 septembrie 2011).

Angajarea răspunderii Guvernului asupra acestui proiect de lege, în condițiile în care există un alt proiect cu același obiect de reglementare, care se află în proces de legiferare la Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, este de natură să declanșeze un conflict juridic de natură constituțională între Guvern și Parlament, întrucât prin exercitarea de către Guvern a unei competențe cu nerespectarea cadrului constituțional care o circumstanțiază s-a încălcat competența Parlamentului de unică autoritate legiuitoare. Legitimarea unui asemenea act, ar putea conduce la crearea unui blocaj instituțional, în sensul că Parlamentul ar fi în imposibilitatea de a legifera, adică de a-și exercita rolul său funcțional, de unică autoritate legiuitoare (Decizia nr. 1433 din 3 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 12 noiembrie 2010).

4. Legea privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 669/2019) încalcă prevederile art. 16, art. 41 alin. (1), art. 44 alin.(1) și ale art. 47 alin.(2) din Constituție.

Prin introducerea art. 41¹, art.41² și art. 41³ în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 se interzice cumularea pensiei pentru limita de vârstă

aparținând sistemului public de pensii cu venituri salariale obținute în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, locale, regii autonome, societăți naționale, companii naționale și societăți comerciale la care capitalul social este deținut integral sau majoritar de stat ori de o unitate administrativ-teritorială. Persoanele aflate într-o astfel de situație sunt obligate să opteze între suspendarea plății pensiei pe durata exercitării activității și încetarea raporturilor de muncă.

Prevederile 41¹, art.41² și art. 41³ încalcă dispozițiile art. 16 alin. (1), art. 41 alin.(1) , art. 44, art. 47 alin.(2) și art. 53 din Constituție, republicată, pentru următoarele considerente:

Normele nou introduse condiționează continuarea raporturilor de muncă sau impun încetarea forțată a acestora, pornind de la un criteriu profund discriminatoriu, care contravine principiului egalității în drepturi a cetățenilor. Interzicerea cumulului pensiei cu salariul se aplica doar unei anumite categorii de persoane, celor care au raporturi de munca cu autoritățile și instituțiile publice centrale, locale, regii autonome, societăți naționale, companii naționale și societăți comerciale la care capitalul social este deținut integral sau majoritar de stat ori de o unitate administrativ-teritorială.

Aceste masuri vin pe fondul unei puternice crize a forței de munca în România. Îmbătrânirea populației, deprofesionalizarea tinerilor și, cel mai grav, migrația masivă în vestul Europei, au adus angajatorii din România în situația de a pune dezvoltarea afacerilor în așteptare sau de a închide afaceri din cauza deficitului de forță de muncă. Acest fenomen se manifestă atât în mediul privat cât și în instituții publice, societăți sau companii cu capital de stat. Potrivit studiilor de specialitate, România se află pe locul al doilea, la nivel mondial, după Japonia, la lipsa de personal specializat. În acest context, interzicerea cumulului pensiei cu salariul, pentru anumite categorii, conduc la adâncirea crizei forței de munca, la crearea de dezechilibre în anumite sectoare de activitate (în sanatate, învățământ, cercetare, etc.) unde formarea profesională este de durată și nu pot exista soluții imediate.

Potrivit Deciziei nr. 297 din 1 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 513, Partea I, din 20 iulie 2011, nicio dispoziție constituțională nu împiedică legiuitorul să suprimă cumulul pensiei cu salariul, cu condiția ca o asemenea măsură să se aplice în mod egal pentru toți cetățenii. Sub acest aspect,

apreciem că textele nou introduse încalcă egalitatea în drepturi a cetățenilor, principiu consacrat de art. 16 alin.(1) din legea fundamentală.

Prin introducerea celor trei articole este afectat dreptul la munca, prevăzut de art. 41 alin. (1) din Constituție, republicată, potrivit căruia: „*Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.*” În lumina acestor texte, dreptul la muncă al unei persoane nu poate forma obiectul vreunei îngrădiri sau limitări, fiecare persoana fiind liberă să muncească.

Deasemeni, dreptul la pensie, prevăzut de art. 47 alin. (2) din Constituție, republicată, este încălcat. Constituția nu instituie o obligație de a ieși la pensie, ci un drept al cetățenilor de a obține pensia la împlinirea condițiilor de vârstă și stagiul prevăzute de lege. Nu se poate stabili că o persoană care a contribuit la fondul de pensii să fie privată de plata pensiei pentru o anumită perioadă de timp, pe durata exercitării activității. Pensia este un drept fundamental, garantat în întregime și se datorează pentru munca prestată în trecut. Salariul constituie retribuirea angajatului pentru munca prestată, datorată de angajator, deci și de autoritățile și instituțiile publice centrale sau locale, indiferent de modul de finanțare și/sau subordonare, precum și de regii autonome, societăți naționale, companii naționale și societățile la care capitalul social este deținut integral sau majoritar de stat ori de o unitate administrativ-teritorială.

Prin Decizia nr. 1414 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 786 din 23 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că pensia este plătită în conformitate cu contribuțiile depuse de angajat pe durata cât și-a desfășurat activitatea, din bugetul asigurărilor sociale de stat, și nu de la bugetul anual de stat. Pensia este un drept fundamental, garantat în întregime, potrivit art. 47, și se datorează pentru munca trecută.

Salariul constituie retribuirea angajatului pentru munca prezentă, datorată de către angajator, deci și de către stat în aceasta calitate, și nu are nicio legătură cu pensia, care se acordă pentru o muncă efectuată în timp până la vârsta pensionării. Munca trecută care este plătită din bugetul asigurărilor sociale de stat nu vine în concurs cu munca prezentă pentru care salariatul primește o retribuire lunară de la bugetul de stat, aflându-se în succesiune, și nu în concurs.

Cumularea lor nu poate fi afectată sub nicio formă, pensia fiind un drept câștigat și nicio reglementare legală nu-l poate înlătura.

Interzicerea cumulului pensiei cu veniturile realizate dintr-o activitate profesională desfășurată în cadrul autorităților și instituțiilor publice, și corelativ, se impune obligația persoanelor aflate în situația menționată de a opta pentru pensie ori pentru veniturile realizate din activitatea profesională, altfel spus, de a renunța la pensie continuându-și activitatea profesională sau de a înceta activitatea profesională aducătoare de venituri și de a-și conserva pensia, limitează atât dreptul la pensie prevăzut de art. 47 alin. (2) din Constituție, cât și dreptul la muncă consacrat prin art. 41 din legea fundamentală, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 82, Partea I, din 15 ianuarie 2009 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 33 din 16 ianuarie 2009.

Atât dreptul la muncă cât și dreptul la pensie sunt drepturi constituționale fundamentale, garantate cetățenilor români. O restrângere a dreptului la pensie și a dreptului la muncă, ar putea să se realizeze doar în condițiile art. 53 din Constituție, republicată, potrivit caruia:

„(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății”.

Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 1414/2009 a statuat competența legiuitorului de a decide asupra limitării acestor drepturi, cu precizarea că legiuitorul nu poate acționa aleatoriu, fără o justificare obiectivă. În prezenta situație nu există justificări, de natura celor prevăzute în cuprinsul art. 53, care să justifice o asemenea măsură. Prin urmare, câtă vreme nu există o justificare rezonabilă, apreciem că legea încalcă dispozițiile art. 53 din Constituție, republicată.

De esența legitimității constituționale a restrângerii exercitiului unui drept sau a unei libertăți este caracterul excepțional și temporar al acestuia. Într-o societate democratică, regula este cea a exercitării neîngrădite a drepturilor și libertăților fundamentale, restrângerea fiind prevăzută ca excepție, dacă nu există o altă soluție pentru a salvagarda valori ale statului care sunt puse în pericol.

Atât Constituția României, în art. 53, cât și documentele internaționale în materia drepturilor omului, de exemplu, Convenția europeană a drepturilor omului, Pactul internațional relativ la drepturile civile și politice, admit posibilitatea diminuării rezonabile a gradului de protecție oferită unor drepturi fundamentale, în anumite momente sau situații, **cu respectarea unor condiții, câtă vreme prin aceasta nu este atinsă chiar substanța dreptului.** Suspendarea, chiar și temporară, a dreptului de a beneficia de pensie constituie o restrângere a dreptului fundamental la pensie. O restrângere a dreptului fundamental la muncă o constituie obligarea de opta între a continua raportul de muncă sau încetarea forțată a acestuia

Semnalăm că sunt încălcate și prevederile art. 44 din Constituție, republicată, referitoare la dreptul de proprietate privată, precum și ale art. 1 paragraful 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin care este consacrat și protejat dreptul de proprietate. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțate în cauza Buchen contra Cehiei – 2002, noțiunea de „bun” înglobează orice interes al unei persoane de drept privat ce are o valoare economică, astfel că dreptul la salariu și dreptul la pensie pot fi asimilate unui drept de proprietate. Așa fiind, interdicția de a cumula pensia cu salariul, fapt ce contravine art. 44 alin. (3) din Constituție echivalează practic cu o expropriere.

Pentru aceste considerente, apreciem că Legea privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative este neconstituțională.

5. Având în vedere particularitățile procedurii legislative parlamentare aflată în derulare și inițiativa legislativă recunoscută Guvernului, pe cale de excepție, de a promova acte normative, menționăm următoarele încălcări ale prevederilor constituționale și ale deciziilor Curții Constituționale :

Art. 114 din Constituția României, republicată, prevede condițiile în care Guvernul își poate angaja răspunderea. Astfel, Guvernul își poate angaja răspunderea asupra unui program, a unei declarații de politică generală sau a unui proiect de lege, în ședința comună a Camerei Deputaților și a Senatului. Dacă în termen de 3 zile de la prezentarea programului, a declarației de politică generală sau a proiectului de lege, este depusă o moțiune de cenzură, care, ulterior, este votată în condițiile art. 113 din Constituția României, republicată, Guvernul este demis. În caz contrar, dacă Guvernul nu este demis, conform art. 114 alin. (3) din Constituția României, republicată, *”proiectul de lege prezentat, modificat sau completat, după caz, cu amendamente acceptate de Guvern, se consideră adoptat, iar aplicarea programului sau a declarației de politică generală devine obligatorie pentru Guvern”*.

Curtea Constituțională s-a pronunțat în mai multe cauze cu privire la conflictul care se naște între procedura legislativă parlamentară în derulare și inițiativa legislativă recunoscută Guvernului pe cale de excepție de a promova acte normative.

Cu privire la procedura prevăzută de textul constituțional menționat, Curtea Constituțională a stabilit, pe calea interpretării sistematice a Constituției, o serie de condiții și limite, atât dispozitivul, cât și considerentele deciziilor pronunțate fiind, în conformitate cu dispozițiile art.147 alin.(4) din Legea fundamentală, general obligatorii. Astfel, prin Decizia nr.1.557 din 18 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.40 din 19 ianuarie 2010, Curtea Constituțională a statuat că la această modalitate simplificată de legiferare trebuie să se ajungă *in extremis* atunci când, adoptarea proiectului de lege în procedură obișnuită sau în procedură de urgență nu mai este posibilă ori atunci când structura politică a Parlamentului nu permite adoptarea proiectului de lege în procedură uzuală sau de urgență. Prin aceeași decizie, Curtea a mai statuat că angajarea răspunderii Guvernului asupra unui proiect de lege urmărește ca acesta să fie adoptat în condiții de maximă celeritate, conținutul reglementării vizând stabilirea unor măsuri urgente într-un domeniu de maximă importanță, iar aplicarea acestora trebuie să fie imediată. [...] Prin urmare, chiar dacă la prima vedere posibilitatea angajării răspunderii nu este supusă niciunei condiții, oportunitatea și conținutul inițiativei rămânând teoretic la aprecierea exclusivă a Guvernului, acest lucru nu poate fi absolut, pentru că exclusivitatea Guvernului este opozabilă numai Parlamentului.

Totodată, prin Decizia nr.1.431 din 3 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.758 din 12 noiembrie 2010, prin care a fost soluționat un conflict juridic de natură constituțională între Guvern și Parlament cu privire la un proiect legislativ aflat în procedură parlamentară, „**Curtea constată că angajarea răspunderii Guvernului asupra proiectului Legii educației naționale, în condițiile în care proiectul de lege se află în proces de legiferare la Senat, în calitate de Cameră decizională, a declanșat un conflict juridic de natură constituțională între Guvern și Parlament, întrucât prin exercitarea de către Guvern a unei competențe, cu nerespectarea cadrului constituțional care o circumstanțiază, s-a încălcat competența Parlamentului de unică autoritate legiuitoare**”. Curtea a subliniat că acceptarea ideii potrivit căreia Guvernul își poate angaja răspunderea asupra unui proiect de lege în mod discreționar, oricând și în orice condiții, ar echivala cu transformarea acestei autorități în autoritate publică legiuitoare, concurentă cu Parlamentul în ceea ce privește atribuția de legiferare.

Prin aceeași decizie Curtea Constituțională a stabilit faptul că Guvernul nu poate întrerupe un proces de legiferare. Prin urmare, considerăm că Guvernul avea obligația legală de a aștepta finalizarea procedurii parlamentare cu privire la Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene.

Atunci când Guvernul își angajează răspunderea asupra unui proiect de lege, acesta prin obiectul reglementării trebuie să conțină prevederi care se circumscriu clar, doar asupra unui singur domeniu. Folosirea acestui mijloc constituțional nu îngăduie să se aducă, prin același proiect de lege, modificări sau completări mai multor legi în vigoare care, în esența lor, au fost adoptate de Parlament în mod distinct, având în vedere relațiile sociale diferite pe care le reglementează, precum și natura legilor (organică sau ordinară), chiar dacă acestea s-ar referi la un domeniu unitar al vieții social-economice.

Or, prin Proiectul de Lege privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative se aduc modificări unui număr mare de acte normative, cu un puternic impact social. Proiectele de lege au impact macro-economic, cu influență directă asupra bugetului consolidat al statului și a deficitului

bugetar. Totodată, prin măsurile sociale propuse, actele normative au influență asupra calității vieții pentru beneficiarii sistemului public de pensii din România, precum și a altor categorii de persoane (persoane cu handicap, familii cu copii) prin instituirea de măsuri sociale precum salarizare sau investiții.

Mai mult, angajarea răspunderii Guvernului asupra unui proiect de lege are drept particularitate faptul că proiectul nu mai urmează procedura legislativă prevăzută în regulamentele celor două Camere, acesta fiind supus unei dezbateri strict politice, având drept consecință menținerea în continuare sau demiterea Guvernului în funcțiune prin retragerea încrederii acordate de Parlament și declanșarea, în condițiile Constituției, a procedurii pentru alcătuirea unui nou Guvern.

Angajarea răspunderii Guvernului asupra unui proiect de lege reprezintă o soluție extremă, la care poate recurge Guvernul atunci când, pentru adoptarea într-un timp scurt a proiectului, nici procedura de urgență și nici procedura ordonanțelor de urgență nu mai pot da rezultatele scontate. Adoptarea unui proiect de lege, pe această cale, reprezintă nu numai o măsură de ocolire a regulilor procedurii legislative, dar și o modalitate ultrarapidă, generată de împrejurări excepționale, de adoptare a legii. Cu acest prilej este necesar să se respecte nu numai regulile strict prevăzute de Constituție cu privire la adoptarea proiectului de lege, ci și obiectul reglementării, respectiv circumscrierea acestuia la analizarea unei singure materii, clar delimitată și impusă de circumstanțe extraordinare. Ca atare, nu pot face obiectul asumării răspunderii Guvernului proiectele legislative complexe, care prin efectele lor pot depăși limitele previziunii parlamentare. Totodată, Guvernul nu poate să modifice, să completeze sau să abroge un număr mai mare sau mai mic de acte normative.

Un astfel de proiect de lege are rolul de a aduce în câmpul legislativ o nouă reglementare juridică, fără de care lucrurile ar lua o turnură cu consecințe de neimaginat. Ca atare, urgența legislativă nu poate fi determinată de starea legislației existente, de modificarea sau de abrogarea acesteia, ci de inexistența unor reglementări juridice într-un anumit domeniu al activității umane.

În considerarea acestor rațiuni, Curtea Constituțională a stabilit, pe cale jurisprudențială (Decizia nr.1.655 din 28 decembrie 2010, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr.51 din 20 ianuarie 2011), criteriile a căror respectare este impusă de art.114 din Constituție, respectiv:

- **existența unei urgențe în adoptarea măsurilor conținute în legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea;**
- **necesitatea ca reglementarea în cauză să fie adoptată cu maximă celeritate;**
- **importanța domeniului reglementat;**
- **aplicarea imediată a legii în cauză.**

Pornind de la aceste considerente de principiu, desprinse din jurisprudența Curții Constituționale, care circumscriu condițiile în care Guvernul își poate angaja răspunderea asupra unui proiect de lege, și văzând dispozițiile art. 1 alin. (4), art. 61 alin. (1), art. 102 alin. (1) și art. 114 alin. (1) din Constituție, angajarea răspunderii Guvernului asupra Legii privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu o structură complexă și un conținut eterogen care înglobează reglementări din domenii sociale foarte diferite, nu își găsește nicio motivare, în condițiile în care Proiectul Legii de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.114/2018 se află în procedură parlamentară, respectiv la Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională.

Având în vedere cele de mai sus, opinăm faptul că Guvernul a încălcat principiul securității juridice consacrat de art. 1 alin.(4) și art. 61 alin.(1) din Constituție, republicată.

Solicităm Curții Constituționale să admită prezenta sesizare de neconstituționalitate și să constate că Legea privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr. 669/2019) este neconstituțională întrucât încalcă prevederile art.1 alin (4), art. 16, art. 41 alin. (1), art. 44 alin.(1), art. 47 alin.(2) art. 53, art. 61 alin.(1) și art.114 din Constituția României, republicată.

TABEL CU SEMNĂTĂRII SESIZĂRII DE
NECONSTITUTIONALITATE A PROIECTULUI
DE LEGE PRIVIND UNELE MĂSURI
FISCAL BUDGETARE ȘI PENTRU MODIFICAREA
ȘI COMPLETAREA UNOR ACTE NORMATIVE
(PL-X NR. 669/2019)

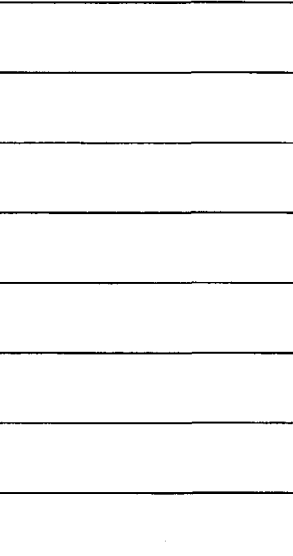
- deputați PSD -

Nr. crt.	Nume Prenume	Semnătura
1.	CIOBANU MARCEL	
2.	SIMONIS ALFRED-ROBERT	
3.	SUCIU V. DANIEL	
4.	BUTĂ Florin Haruș	
5.	POTARU ALEXANDRU	
6.	CARMELE (M) HĂLĂCIȘ	
7.	VASILĂSCU LIT OLEGATA	
8.	FLORIN IORDACHE	
9.	FLORIN OANA	
10.	STERIU VALERIU	
11.	LUPĂȘCU COSTEL	
12.	NICOLAE ANDREI	
13.	URSU RĂZVAN	
14.	POCOS VASILE	
15.	PĂBU ANIDORA	
16.	Mădări Gălin	
17.	SUCIU Marcel	
18.	VIȘAN GEORGE	
19.	TEIȘ ALINA	
20.	TORE ILIE	

Nr. crt.	Nume Prenume	Semnătura
21.	SOCOTĂ GHEORGHE-ALIN	
22.	Simion Lucian Edmond	
23.	DOBRIȚĂ IONELA VIORELA	
24.	SINU CRISTINA ELENA	
25.	PANA ADRIANA DOINA	
26.	ȘERBAN CIARIAN	
27.	POPA OVIDIU	
28.	POP ANDREI	
29.	Putolero Natalia - Elena	
30.	HALICI NICUSOR	
31.	ROBUZ MARICELA	
32.	POPA FLORIN	
33.	TUȘA DIANA	
34.	Băștinariu Eugen	
35.	GEORGESCU NICOLAE	
36.	Gavilă Camelia	
37.	ROȘA LUcretia	
38.	NEATĂ EUGEN	
39.	DOMITRACHE I. CRISTINA	
40.	ROTARU RAZVAN	
41.	BOBOC VALENTIN	
42.	BOBOC ROXICA	
43.	Angel TILVEX	
44.	Mircea Florin	
45.	PĂLE ȘTEFAN	

Nr. crt.	Nume Prenume	Semnătura
46.	TEREA IOAN	
47.	NITA' NICU	
48.	CIOABA PETRE	
49.	Bogdan Ionescu	
50.	ROMAN ION IONEL	
51.	MINATU ROXANA	
52.	CHIRIAC VIOREL	
53.	CHIRIAC IONEL	
54.	TODOR ADRIAN	
55.	CUC RAZVAN	
56.	TACHIANU MARIAN	
57.	Ionescu Marius	
58.	CIOBAN LAUREN	
59.	LOMBAN GEORGETA	
60.	Gherman Dumitru	
61.	CRISTIAN DEFER	
62.	VRĂZITORU ION	
63.	Dăbuz Radu	
64.	ILISANU CLAUDIA	
65.	ANDRUSCĂ DORU	
66.	CĂRUȚU ADRIAN	
67.	CIOȚU TAMARA IONEL	
68.	SARAPATIN ELVIRA	
69.	Barbulescu Ionescu	
70.	TUDOR VENTRICE	

Nr. crt.	Nume Prenume	Semnătura
71.	Vasile Rodu Cosmin	
72.	VELCEA NICOLAE	
73.	Bucalbaza Nicolae	
74.	Sera Lucian	
75.	WEBER MIHAI	
76.	STETAN CORNELIU	
77.	Stan Nicol	
78.	Lucasio Rodica	
79.	IANCU IULIAN	
80.	MAZU IOAH	
81.	Stu Gheorghe	
82.	Ponice FORIN	
83.	VIŢZA MIHAIL	
84.	Voske Peter	
85.	Radu Sebastian	
86.	Marta - Oana Simona	
87.	Stefan	
88.	SORCAN THEODORA	
89.	GAVRILIA ROYANCA	
90.	AREZ, CĂPĂLEA	
91.	FLOREU IAN	
92.	Bontea VLAS	
93.	BRAM IOANA	
94.	COJOCARU IOEDAN	
95.	BUSAI MARIN COSISTANTIN	

Nr. crt.	Nume Prenume	Semnătura
96.	Măndărescu Alina Elena	
97.	Prepuță Alexandra	
98.	Muşoiu Stefan	
99.	Mihaila Ion	
100.	NASRA HOLIA	
101.	Felgeanu Mădălina	
102.	Clăeșanu Silviu	
103.	AXINTE NAGILE	
104.	PEZA-ȘTEFĂNESCU ELIZA	
105.	GILIA CLAUDIA	
106.	RĂDUȚ VIOATA	
107.	Clăeșanu Marius	
108.	Lăzăreanu Sorin	
109.	Nosa Iuliu	
110.	DUMAVĂ COSTEL	
111.	RAȘCOȘU CĂPĂLEȘU	
112.		
113.		
114.		
115.		
116.		
117.		
118.		
119.		
120.		